

مجلس با تصویب طرح «اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها»، به کشورهای ۴۰+ برای اجرای تعهدات برجامی خود یک ماه مهلت داد

خدا حافظی با تعهدات یک طرفه

سخنگوی دولت: با مصوبه مجلس مخالف هستیم؛ هرگونه تصمیم‌گیری درباره برجام، فراقوه‌ای است

بازیگران، نویسندگان و کارگردان فصل سوم «از سرنوشت»
با حضور در تحریریه جام‌جم، به نقدها درباره این سریال پاسخ دادند
روایت نزدیک از سرنوشت

ویژه‌ها

کارشناسان معتقدند بودجه سال آینده کسری خواهد داشت و ارقام آن واقعی نیست

چالش‌های بودجه ۱۴۰۰

گفت‌وگو با مهندسان پروژه ساخت لکوموتیو پارس ۳۳ در شرکت واگن پارس

عبور از تحریم بالکوموتیو ایرانی

توسعه حمل‌ونقل ریلی همواره یکی از ارکان مهم و زیربنایی توسعه‌یافتگی کشورها به‌شمار می‌رود. تردد ریلی به دلیل ظرفیت و امنیت بالا در جابه‌جایی مسافران و کالاهای حجیم و سنگین نقش مهمی در توسعه کشورها دارد. با این حال، تحریم‌های ناجوانمردانه و محدودیت‌های اقتصادی و ایجاد مشکلات تجاری در جهت به زانو درآوردن کشور در برابر خواسته‌های ناعق دشمنان، انگیزه محققان و فناوران کشور را دوچندان کرد...

بیشتر بخوانید

گزارشی از ۳ بیمارستان بزرگ پایتخت ۱۲ روز پس از اعمال محدودیت‌های کرونایی

یک آرامش شکننده

واکنش‌های هنری و ادبی به شهادت دانشمند برجسته هسته‌ای ادامه دارد

به بزم محسن فخری در آسمان غوغاست

گفت‌وگو با نسیمه غلامی، کاپیتان تیم ملی و جدیدترین لژیونر فوتسال ایران

خدا کند پرسپولیس قهرمان آسیا شود

گپ‌وگفت با امیرمحمد متقیان مجری برنامه کودک

حاضر جوابی با پرو بودن فرق دارد

عکس: مجید آزاد | جام‌جم | ۶-۷

خبر

در آخرین ساعات برگزاری هفدهمین اجلاس فناوری رسانه

۱۶ طرح نوآورانه و خلاق با حضور ریاست سازمان صداوسیما رونمایی شد

رئیس رسانه ملی با حضور در ساختمان امام علی (ع) از ۱۶ طرح نوآورانه و همچنین هشت پروژه futurezone رونمایی کرد. به گزارش روابط عمومی رسانه ملی، در روز پایانی هفدهمین اجلاس فناوری رسانه و دقایقی پیش از برگزاری آیین اختتامیه اجلاس، دکتر علی عسکری رئیس سازمان صدا و سیما به همراه دکتر علیدادی، معاون توسعه و فناوری رسانه، با حضور در ساختمان امام علی (ع) در برنامه‌ای که به دلیل رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی بدون حضور مدیران و همکاران برگزار می‌شد، از ۱۶ طرح نوآورانه و همچنین هشت پروژه futurezone رونمایی کرد. سامانه‌های حملات Defacement Web وبگاه‌های سازمان صدا و سیما، طرح جامع امنیت سازمان، سامانه اتوماسیون تولید و پخش شبکه قرآن (اطلس)، سامانه اشتراک‌گذاری محتوا- مدیا سیم (UGC)، سامانه کنترل هوشمند و مانیتورینگ از راه دور فرستنده رادیویی AM، دستگاه دیکودر صدا مبتنی بر IT، دستگاه مالتی پلکسر/دی مالتی پلکسر ۱۸ کاناله سیگنال نوری، سامانه مدیریت فرآیندهای کسب و کار در حوزه مدیا (Media BPM)، دستگاه انکدر ویدئو با وضوح ۴k، دستگاه انکدر مدولاتور مجتمع، سامانه Slow Motion، اسناد راهبردی و کاربردی فناوری رسانه، پهناد کابلی ۶۰ متری، شلتر پهناد سوختی به همراه کاپیت، پهناد تمام سوختی رسا و همچنین پهناد کابلی ۱۵۰ متری، عنوانین ۱۶ پروژه رونمایی‌شده توسط رئیس سازمان صدا و سیما اعلام شده است.

اتهام زنی آمریکا به چین برای نقض تحریم‌های کره شمالی

آمریکا چین را به نقض تعهدات بین‌المللی در ارتباط با تحریم‌های کره شمالی متهم کرد. به گزارش تسنیم به نقل از جروزالم پست، وزارت خارجه آمریکا دیروز (سه شنبه) چین را متهم کرد که تعهدات خود در باره اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه کره شمالی را آشکارا نقض کرده است. الکس وونگ، دستیار معاون وزیر خارجه آمریکا در امور کره شمالی در مرکز مطالعات راهبردی بین‌الملل چین را به «تلاش برای بی‌اثر کردن» رژیم تحریم‌های سازمان ملل با هدف متقاعد ساختن کره شمالی برای کنار گذاشتن برنامه هسته‌ای تسلیحاتی خود متهم کرد. امروز همچنین خبری درباره تحویل واکنس کرونا از سوی چین به رئیس کره شمالی و خانواده وی منتشر شد که سخنگوی وزارت خارجه چین این موضوع را رد کرد.

زیر آسمان کابل

رازهای خونین در شمال شرق افغانستان

هفته گذشته طالبان یورش برق‌آسایی به شهرستان «مایمی» در شمال شرق افغانستان داشت. این منطقه روی خط مرزی این کشور با تاجیکستان و در استان بدخشان قرار دارد. در این عملیات قریب ۱۵ نیروی امنیتی افغانستان به شهادت رسیدند. چند روز قبل هم آنها در غزنی طی یک عملیات انتحاری بیش از ۳۰ سرباز ارتش و نیروی پلیس را شهید و دو برابری این رقم را مجروح کردند. البته همزمان طالبان ده‌ها عملیات دیگر داشته که قصد لیست کردن آنها را ندارم، اما آنها که به درستی افغانستان را می‌شناسند و مسائل آن را دنبال می‌کنند، از بالا گرفتن حملات گروه طالبان در بدخشان حیرانند.

قریب دو دهه پیشتر وقتی که امارت اسلامی طالبان برای خودش حکومتی بود و چند کشور هم آنها را به رسمیت شناخته بودند، آنها حدود ۹۰ درصد خاک افغانستان را تصرف کرده و اداره پنجشیر، شمال استان تخار و نیز تنها یک استان به طور کامل از دسترس شان دور ماند. حتی پای یک نفر از آنها به استان بدخشان نرسید. احمدشاه مسعود با همان اندک نیرو و امکاناتش راهشان را سد کرد. حالا عجیب نیست که با وجود دولت و ارتش که ده‌ها هزار نیرو دارد و مهم‌تر از آن حضور ۲ ساله انبوه نیروهای آمریکایی، پهنادها و مادر بمب‌هایشان و نیز حضور گسترده ناتو در افغانستان، طالبان به طور چشمگیری در این استان هر روز به موفقیت تازه‌ای می‌رسد؟ آنها در ۵۰ کیلومتری شهر فیض‌آباد، مرکز استان بدخشان، منطقه وسیع «راغستان» را با معادن سرشار و معروف طلای آن تصرف کرده و با دستگاه‌های راه‌سازی نظیر لودر و بولدوزر، این معادن را می‌کاوند و طبق گزارشات طلای قابل توجهی هم برداشت می‌کنند. آن قدر که با فروش آن، هزینه‌های حضور خود در منطقه را تأمین می‌کنند.

کمتر بدخشانی‌ای می‌توان یافت که مدعی استقرار صدها عضو القاعده در کنار نیروهای بازگشته از سوریه همراه با خانواده‌هایشان در منطقه «خوستک» بدخشان نباشد و کمتر افغانستانی‌ای می‌توان یافت که نداند استان بدخشان مملو از معادن به نظیری چون «زمرد»، «یاقوت»، «طلا»، «لاجورد»، «لعل» و امثال آن است. به طوری که اگر فقط همین استان از میان ۳۴ استان افغانستان در دولت در کنترل کامل داشته باشد قادر است با درآمد معادن آن، کل کشور را بگرداند. در آن صورت آنها نیازی به محافلی چون نشست ژئو و طلب کمک از کشورهای بی‌هرکدام با هزار و یک شرط مبلغی را متعهد شده‌اند، نداشته‌اند. چرا این اتفاق نمی‌افتد؟ چرا طالبان در این دوره به‌سادگی در بدخشان ترکانزی می‌کند؟ چرا دولت بی‌تفاوت است؟ چرا طالبان تلاش می‌کند خود را به مرزهای بین‌المللی این استان برساند؟

جز این سوالات صدها سؤال مهم دیگر در این باره می‌توان پرسید. پرسش‌هایی که پاسخ به آنها نگارش یک کتاب را می‌طلبد، اما در حد چند خط شاید جواب برخی این باشد. اشرف غنی رئیس جمهور آشفته‌ترین جغرافیای کره زمین است. این را باور دارم. او مردان توانمند و سالم کافی برای اداره امور ندارد. فساد دارد سیستم اداری دولتش راله می‌کند. هر مسئول محلی اغلب علاوه بر دولت با زورمندان منطقه و گروه‌های تروریستی محدوده خودش ارتباط دارد. این وضعیت برای عمده آنها بهتر هست. زیرا اگر برای مثال دولت بر معادن بدخشان حاکم باشد، همه درآمدها به خزانه می‌رود و نظارت‌ها دست آنها را می‌بندد. اما در هرج و مرج آنها می‌توانند به عنوان یک طرف دعوا از برداشت کنندگان معادن یا هر جاکه درآمدی هست، سهمی بگیرند و برای آن سهم به کابل هم پاسخگو نباشند. معدن لاچورد «بمکان» در همان بدخشان مثال جالبی برای این مورد است. مردم محلی می‌گویند: عده‌ای آن را استخراج می‌کنند. سهمی به تروریست‌ها و زورمندان منطقه می‌دهند، سهمی به مسؤولان دولتی محلی که البته پنهانی است و مابقی را خود برمی‌دارند. برگردیم به ابوجه سیاسی ماجرا! هدف طالبان فراتر از بدخشان و قدم بعدی آنها می‌تواند ایجاد آشوب در آن سوی «آمو» یعنی در تاجیکستان باشد. در چنین وضعی «دوشنبه» بیش از حد منفعل است. چرا؟ تاجیک‌ها و دیگر اتباع افراطی ممالک آسیای میانه از سوریه به پشت مرزهای خانه رسیده‌اند. یادتان باشد، بدخشان و این منطقه از جهان آبستن حوادث عجیبی است، با اینحال هم غنی و هم امامعلی رحمان گویا جز تماشا قدار به حرکت دیگری نیستند. در بدخشان چه خبر است؟

درنگ

اسبی در غبار آمد

در نخستین ساعتی که خبر شهادت شهید محسن فخری‌زاده را شنیدم، نوشتن یک مثنوی را آغاز کردم: «سواری بر زمین افتاد و اسبی در غبار آمد / غروب از جاده دردا باز اسبی بی‌سوار آمد». تا پاسی از شب بیدار بودم و شعر را بازنویسی می‌کردم. سوگ و خشم و غم توأمان در من بود. من ایشان را نمی‌شناختم و روز شهادتشان با ایشان آشنا شدم. ولی انگار ایشان و امثال شان، در نسبتی با وجود من شاعر به شهادت می‌رسند. او برای این شهید شد که من زنده بمانم و خودش در مفهومی معنوی زنده بماند. من باید بنویسم و همسایه من باید بداند که او نگهبان ما در مرز دانش بود و است. باید بداند شهید کردنش برای ما هم خطر است و هم خطیر. خطیر از این رو که وظیفه ما در ادامه دادن راهش بیشتر می‌شود. گمان می‌کنم اثر هنری ما را باید در دل واقعه نگه دارد. ما باید برویم آنجا که شهید می‌افتد، بایستیم و از آنجا شروع کنیم.

در نوشتن این مثنوی به واقعه عاشورا و به قصه‌هایی چون لیلی و مجنون اشاره‌هایی داشته‌ام. در پرداختن به شهادت شهید فخری‌زاده، من با این موضوعات تمام نشدنی درگیر بودم. این قصه‌ها تمام نشدنی نیست، عاشورا حقیقتی همیشه زنده است. قصه‌های عاشقانه هم تمام نمی‌شوند. ما وارد این قصه‌ها می‌شویم و نقش خودمان را بازی می‌کنیم. ما می‌توانیم به جای اشاره مستقیم به رویدادی که ما را دچار غلیان احساسات می‌کند، الگو و ساختاری چون ساختار قصه لیلی و مجنون را مدنظر قرار دهیم و زمانه خودمان را در آن ببینیم و به مجنون تازه‌تری بپردازیم. من به عنوان علی‌محمد با زندگی‌ام از خراسان وارد آن قصه می‌شوم و خودم را در آن پیدا می‌کنم. عاشورا که طبعاً زنده‌تر از این حرف‌هاست. من وقتی می‌بینم رزمنده‌ای، دل‌آوری، دانشمندی یا مسؤولی شهید می‌شود، ماجرا را در دل قصه عاشورا با یک قصه عاشقانه می‌بینم. رویارویی حق و باطل و سلوک آدمیزاد به سمت خیر و ربه رویی با باطل، آن قدر زنده و بزرگ است که در هر زمانه‌ای، قابلیت انطباق دارد. اگر در شعرم به عاشورا اشاره می‌کنم، شهید فخری‌زاده را به آن رویداد و آن رویداد را به زمانه خودم می‌آورم چون آن ماجرا هنوز تمام نشده است.

شب اول که این مثنوی را می‌نوشتم، متقلب بودم. فردا شبش متوجه شدم سوگ آرام‌آرام در من اثر و بیش از پیش من را غمگین و گریان کرده است. انگار آدم وقتی می‌نویسد، فهم سوگ، لایه‌های واقعه را به تأخیر می‌اندازد.

علی محمد مودب
شاعر و مدیر موسسه «شهرستان ادب»

چرایی پیک زمستانی کرونا

وزیر بهداشت اعلام کرد پس از پیک پاییزه کرونا، یک پیک زمستانی نیز خواهیم داشت که به خصوص در استان‌های جنوبی کشور، باعث افزایش شیوع بیماری می‌شود. برای تحلیل این جملات از منظر علم اپیدمیولوژی لازم است به چند موضوع درباره ماهیت ویروس کرونا نحوه عملکرد آن توجه کنیم.

دامنه ویروس کووید-۱۹ در ارتباط با دما و درجه حرارت، وسیع است به این معنی که ویروس می‌تواند از دمای ۸۰- درجه تا ۶۰+ درجه باشدت‌های مختلف فعالیت کند. پیامی که این دامنه وسیع عملکرد برای ما دارد، این است که نباید به گرما یا سرمای هوا و تغییر درجه حرارت دل خوش کنیم. درست است که ویروس کرونا ویروسی سرما دوست است، ولی به این معنی نیست که در گرما فعالیتش را متوقف می‌کند. بنابراین در سیاست‌ها و برنامه‌های مقابله با کووید-۱۹ نباید مبحث درجه حرارت و دما را به طور مستقیم دخیل کنیم. اما موضوع دمای هوا به طور غیرمستقیم در شیوع این بیماری نقش دارد، به این نحو که دمای هوا بر میزان مواجهه افراد جامعه با یکدیگر اثر می‌گذارد و سرد شدن هوا باعث می‌شود در فضا‌های سرپسته و متراکم قرار بگیرند، ولی در هوای گرم افراد در فضا‌های باز و با تراکم کمتر قرار می‌گیرند که همین موضوع بر روند اپیدمی بیماری اثر می‌گذارد. پس به جای تمرکز بر دمای هوا، باید به عواملی که به دما مربوط می‌شود، یعنی مواجهه افراد با هم متمرکز شویم. حال این که وزیر بهداشت به شیوع زمستانی کرونا در استان‌های جنوبی اشاره کرده، با این منطق قابل تحلیل است که با شروع زمستان در استان‌های جنوبی کشور، هوا معتدل می‌شود و اجتماعات انسانی بیشتر از قبل شکل می‌گیرد، در نتیجه رویارویی افراد با هم بیشتر و باعث چرخش ویروس می‌شود. بنابراین در مدیریت ویروس کرونا باید الگوی مواجهه افراد مبتلا و مشکوک با افراد حساس را مدنظر قرار دهیم. یعنی همان کاری که مدتی است در قالب طرح شهید سلیمانی در حال اجراست. براساس این طرح به جای این که جامعه هدف ما ۸۰ میلیون ایرانی باشند، با یک درصد افراد که همان مبتلایان یا افراد مشکوک به بیماری هستند، سروکار داریم و به جای مراقبت غیرفعال، مراقبت فعال را جایگزین می‌کنیم. یعنی سراغ کانون‌های اصلی آلودگی می‌رویم نه سراغ تک‌تک افراد. البته این اقدام باید زودتر از این شروع می‌شد، اما ما در ماه‌های گذشته به جای پرداختن به موضوع پیشگیری و علت، به درمان و پرداختن به معلول مشغول شدیم که به خاطر این شیوه، افراد زیادی از نیز از دست دادیم.

